

VIVAT ACADEMIA

sekretariaat :

em. jacqmainlaan 126

1000 brussel - tel. 02-218 68 20 - pr 000-0429238-13

verantwoordelijk uitgever :

lic. hugo hermans

oude kerkstraat 56, 2000 antwerpen

JAARLIJKSE ALGEMENE

LEDENVERGADERING 1982

te Brugge op 23 oktober

Na een toeristisch en historisch bijzonder boeiend morgen- en namiddagprogramma, waarvan de bijzonderheden verder in dit nummer te vinden zijn, volgt te 15.30 uur in het „Hof van Gistel“, Naaldenstraat te Brugge, de zetel van de Stedelijke Dienst voor Cultuur, de eigenlijke algemene ledenvergadering.

15.30 uur : statutaire algemene ledenvergadering met verslagen van de algemene secretaris en de penningmeester

16.00 uur : academische zitting met als thema

„De problematiek van de jonge academici“

Referaten :

prof. dr. Thomas **IJZERMAN**, leerstoel sociologie, Rijksuniversiteit Groningen

dr. psych. André **BONTE**, directeur van de dienst voor Studieadvies R.U.G.

Moderator :

Guido **VAN HOOFF**, Hoofd redactie Cultuur van „De Standaard“.

Daarna volgen te 19.30 uur receptie, banket en dansfeest.

BETAAL UW BIJDRAGE voor het academiejaar 1982-'83 door storting op postrekening 000-0429238-13 van Verbond der Vlaamse Academici, Emiel Jacqmainlaan 126, 1000 Brussel. Vermeld de afdeling waartoe U wil behoren, indien U **niet** geografisch bij de afdeling van uw woonplaats wenst te worden ingedeeld. De bijdragen blijven onveranderd : steunende leden 1000,- fr. of meer, gewone leden vanaf het zesde jaar na promotie 500,- fr., pas-afgestudeerden de eerste vijf jaar na promotie 200,- fr., dienstplichtigen 200,- fr., bijkomende leden, ook academici in hetzelfde gezin, per persoon 100,- fr. Vergeet niet bij de overschrijving duidelijk de bestemming te vermelden. De bijdrage kan ook aan de plaatselijke afdeling worden betaald.

De gelden zullen worden verdeeld over de centrale administratie en de lokale afdelingen. Deze behouden echter het recht in verband met het peil der lokale activiteiten, verplichtend of vrijblijvend, een bijkomend lidgeld of zogenaamd „clubgeld“ te vragen. Meer bijzonderheden worden verstrekt op de jaarlijkse algemene ledenvergadering.

WERF NIEUWE LEDEN, aldus maakt U het V.V.A. sterker. Zo kan het meer doen voor de Vlaamse zaak in het algemeen en voor de zaak der academici in het bijzonder.

Het CENTRAAL SEKRETARIAAT is open op **dinsdag** en **donderdag** van **9.00** tot **17.00 uur**.

JAARLIJKSE ALGEMENE LEDENVERGADERING V.V.A.

TE BRUGGE OP ZATERDAG 23 OKTOBER 1982

1. Morgenprogramma

Vanaf 10.00 uur: onthaal en koffie in „Het Bargehuis”, Katelijnepoort, Brugge.
Bourgondische stadswandeling onder leiding van gidsen - V.V.A.-leden.

500 jaar geleden overleed te Brugge Hertogin Maria Van Bourgondië, dochter van Karel de Stoute. De Zwinstad heeft tal van getuigenissen bewaard van het verblijf der Bourgondische vorsten; de ontworpen stadswandeling leidt langs gebouwen en kunstvoorwerpen die de pracht en praal van de vijftiende eeuw evoceren.

12.30 uur: lunch in restaurant op de Markt.

2. Namiddag- en avondprogramma

Vanaf 14.00 uur: onthaal en koffie in de ridderzaal van het 16de-eeuwse „Hof Bladelin”, Naaldenstraat 19, Brugge.
voor de deelnemers aan het morgenprogramma: wandeling door „het onbekende Brugge”;
voor de anderen: Bourgondische stadswandeling.

15.30 uur: in het „Hof van Gistel”, Naaldenstraat, Brugge (zetel van de Stedelijke Dienst voor Cultuur):

ALGEMENE LEDENVERGADERING

15.30 uur : statutaire algemene vergadering;
verslagen algemeen secretaris en penningmeester.

16.00 uur : Academische zitting;
thema : „**De problematiek van de jonge academici**”
inleiding, referaten en conclusies.

De problematiek van de jonge afgestudeerden situeert zich in een context van aanhoudende economische recessie en saturatie van de markt. Valorisatie van de universitaire opleiding, begeleiding van de jonge academici en aanwakkering van het groepsbewustzijn: dit zijn activiteitsvelden waarop een verruimd V.V.A. kan inspelen.

Referaten : Prof. dr. Thomas J. IJZERMAN, leerstoel sociologie, Rijksuniversiteit Groningen;
Dr. psych. André BONTE, directeur van de Dienst voor Studietoelating, RUG.

Moderator : Guido Van Hoof, Hoofd Redactie Cultuur „De Standaard”.

19.30 uur: Feestzaal „Den Otter”, Torhoutsteenweg 68a, Zedelgem.

Receptie, Banket en Dansfeest.

Geen avondkledij (omkleden ter plaatse is mogelijk).

„Den Otter” ligt langs de weg Brugge-Torhout-Roeselare, op 5 km van Brugge en op 2 km van de E5.

Op aanvraag kan u een kamer laten reserveren in het „Novotel” (aan de E5).

Deelnameprijs

1. dagprogramma : **1.350 fr.** per persoon (lunch, banket en dansfeest, stadswandelingen, 2 × koffie).
2. namiddag- en avondprogramma : **950 fr.** per persoon (koffie, stadswandeling, banket en dansfeest).

Inschrijvingsmogelijkheid :

door het daartoe bestemde inschrijvingsformulier toe te sturen aan dr. jur. D. Glas, Freren Fonteinstraat 20, 8000 Brugge of door elk ander schriftelijk bericht aan hetzelfde adres, waarin identiteit en adres van de inschrijver vermeld wordt, samen met het aantal deelnemende personen en de keuze van het gewenste programma en waarbij de verschuldigde som wordt overgeschreven op de rekening 550-3227201-04 van V.V.A.-Brugge. Tevens dient te worden vermeld of men een kamer wenst te reserveren in het Novotel. De inschrijving wordt genoteerd bij ontvangst van betaling en per omgaande wordt het stadplannetje, met aanduiding van de Naaldenstraat en de parkings, toegestuurd.

Langs redaktielid dr. Marc Donck van Roeselare ontvingen we van dr. psych. A. Bonte toelating om de respektievelijke hoofdstukken van een bijzonder belangwekkende brochure van zijn hand, handelend over **beroepsperspektieven voor jonge universiteitsgediplomeerden** in onze eerstvolgende nummers over te nemen.

De brochure draagt als titel „Het vraagteken van de uitwegen” en de achtereenvolgende hoofdstukken zijn respektievelijk: knelpunten - van onderscholing naar overscholing - numerus clausus - een realistische visie - het beste paspoort voor de toekomst - voortdurende vorming - persoonlijkheidseigenschappen.

Vanzelfsprekend gaat het hier om een onderwerp dat alle jong afgestudeerden in het algemeen en het V.V.A. in het bijzonder interesseert. We willen de auteur dan ook ten zeerste danken om de toelating tot publikatie van zijn tekst in ons blad.

In zijn inleiding betoogt de auteur wat hierna volgt:

„Door economen en onderwijskundigen werd vooral in de jaren zestig de noodzaak onderstreept van een investering in „brains”, een stijgende deelname van de jeugd aan het universitair onderwijs, als een onmisbare hefboom voor een verdere economische expansie. Het geloof in dit dogma leidde — in het klimaat van welvaarts groei van de „golden sixties” — tot een indrukwekkende stijging van de studentenaantallen aan de Westeuropese universiteiten: de studentenexplosie van de zestiger jaren.

Sedert het begin van de jaren zeventig botsen jonge universiteitsgediplomeerden echter op groeiende moeilijkheden om aan de slag te geraken in het beroepsleven. Daar is vooreerst het spookbeeld van de werkloosheid, dat ook jonge hooggeschoolden bedreigt; vervolgens de groeiende kansen om zich tevreden te moeten stellen met een job die **onder** hun opleidingsniveau ligt. Deze situatie verklaart de malaise, soms zelfs een zekere onverschilligheid, bij aankomende universiteitsstudenten wat hun studiekeuze betreft. Ze vormt eveneens de verklaring voor de ontwikkeling van een groeiend wantrouwen t.o.v. de universiteit, een vertrouwenscrisis die leidde tot een dalende belangstelling voor universitaire studies en een stijgende aantrekkingskracht van de kortere, meer beroepsgerichte opleidingen van het hoger onderwijs buiten de universiteit”.

Het Vraagteken van de uitwegen

door dr. psych. A. Bonte, R.U.G.

KNELPUNTEN

In de jaren zestig groeide de idee van de democratisering van de toegang tot de universiteit in de context van een toenemende vraag naar hooggeschoolden. Door een historisch uitzonderlijke samenloop van omstandigheden kon de intellectuele arbeidsmarkt de cohorten gediplomeerden absorberen, die de universiteit in een versneld tempo afleverde. Hiertoe droegen vooral de volgende factoren bij: de uitzonderlijke economische ontwikkeling, de weerslag van de „baby boom” op de groei van het secundair en hoger onderwijs, de expansie van de tewerkstelling in overheidsdiensten, de uitbouw van de universitaire infrastructuur, de vlucht van het wetenschappelijk onderzoek en de inplanting van een technologisch geavanceerde industrie.

In de meeste sterk geïndustrialiseerde landen zijn deze gunstige omstandigheden inmiddels omgebogen. Voor de jaren tachtig verwacht men een vertraagde economische groei, de weerslag van de sterke daling van de nataliteit op de rekrutering van het secundair en hoger onderwijs en de inkrimping van de afzetmogelijkheden voor hooggeschoolden in hun traditionele afzetgebieden, vooral in het onderwijs en in de openbare sector¹.

Op hun belangrijkste werkterreinen botsen de universiteitsgediplomeerden thans op een aantal knelpunten. Voortgaande op enquêtes bij jonge gediplomeerden van de Rijksuniversiteit Gent, tekenen zich thans in Vlaanderen volgende verschuivingen af².

Het secundair onderwijs en het hoger onderwijs buiten de universiteit vormden tot nu toe het belangrijkste werkterrein voor

universiteitsgediplomeerden. De onderwijssector neemt nog 26 % van de nieuw-gediplomeerden op. Dit betekent reeds een daling met bijna 8 % in vergelijking met de jaren zestig. Als gevolg van de daling van het geboortecijfer eensdeels, en de jonge leeftijdsstructuur van het lerarencorps die weinig vervangingsbehoeften in uitzicht stelt anderdeels, zal de vraag naar universitair-gediplomeerde leerkrachten verder afnemen.

Ongeveer 20 % van de jonge universiteitsgediplomeerden volgen een loopbaan aan in de ondernemingen van de privé-sector. De tewerkstelling in het bedrijfsleven is uiteraard sterk conjunctuurgebonden. De economische recessie heeft echter nog geen voelbare impact gehad op de verhouding academici tewerkgesteld in het zakenleven.

De universiteit en het wetenschappelijk onderzoek rekruteerden in de jaren zestig 18 % van de jonge universitair-gediplomeerden. Deze verhouding is inmiddels gezakt tot 14 %. Door de afremming van de expansie van de wetenschappelijke staf aan de universiteiten, onder druk van budgettaire besnoeiingen, wordt de toegang tot de research echter steeds moeilijker voor beloftevolle jongeren.

De overheidssector blijft een opvallend kleine afnemer van universitair-gediplomeerden. Tot nu toe rekruteerden de overheidsdiensten slechts ongeveer 10 % van de jonge afgestudeerden. De verwachte wervingsstop in de openbare sector om budgettaire redenen, evenals de jonge leeftijds piramide van het ambtenarencorps, als gevolg van de massale rekrutering in de tien, vijftien jongste jaren, betekenen een afgrendeling van dit afzetgebied voor jonge academici.

De vrije beroepspraktijk vormt traditioneel het numeriek belangrijkste werkterrein voor artsen, tandartsen, dierenartsen en, in mindere mate, voor juristen en apothekers. De overbezetting in de vrije beroepspraktijk opent evenwel geen ruime afzetmogelijkheden meer in deze sector.

1. O.E.C.D.: Employment Prospects for Higher Education Graduates, gestencild rapport, Parijs, 1981.

2. A. BONTE en E. VAN BIESEN „Tewerkstelling na de universiteit” in „De Gids op Maatschappelijk Gebied”, nr. 3, 1981, p. 225-236.

Het aandeel van de non-profit-organisaties als afzetgebied voor universitair-gediplomeerden is nog vrij bescheiden (4 %). De expansiemogelijkheden van de quartaire sector zijn zeer belangrijk, maar hangen uiteraard nauw samen met de financiële draagkracht van de maatschappij.

Niettegenstaande sedert 1976 verscheidene maatregelen genomen werden om de jeugdwerkloosheid in te dijken, is de gemiddelde werkloosheidsgraad onder de jonge universiteitsgediplomeerden, twee jaar na het afstuderen, reeds gestegen tot gemiddeld 5,8 %. De werkloosheidsgraad loopt zelfs op tot 7,9 % wanneer de gediplomeerden uit studierichtingen die eveneens of bijna uitsluitend leiden naar een zelfstandige beroepsactiviteit³ buiten beschouwing blijven. Het aantal jonge universiteitsgediplomeerden, dat geniet van de bijzondere maatregelen tot opslorping van de werkloosheid, is zelfs groter dan het aantal jonge werkloze universiteitsgediplomeerden. Zonder deze maatregelen zou de huidige werkloosheidsgraad onder jonge universitair-gediplomeerden vermoedelijk meer dan dubbel zo groot zijn.

Een tweede indicatie voor afzetmoeilijkheden vormt de tewerkstelling onder het opleidingsniveau („under-employment“). 6,5 % van de jonge universiteitsgediplomeerden, die een vaste of tijdelijke werkkring gevonden hebben, zijn van mening dat hun beroepsactiviteit onder hun universitair kwalificatieniveau ligt. Deze persoonlijke evaluatie van het aanvangsniveau van de eigen beroepsactiviteit is uiteraard sterk subjectief gekleurd. Het valt echter op dat vooral in de humane wetenschappen opvallend hoge verhoudingen voor „under-employment“ voorkomen.

De harde cijfers onthullen ongetwijfeld de zorgwekkende dimensie van de huidige arbeidsmarktsituatie voor jonge universiteitsgediplomeerden. In de stroom van jonge werklozen blijven de hogergediplomeerden nochtans duidelijk ondervertegenwoordigd en vormen ze slechts een marginaal facet van het angstwekkend probleem van de jeugdwerkloosheid⁴.

In de werkloosheidsstatistieken komt een zekere wetmatigheid vrij duidelijk tot uiting: naarmate jongeren verder studeren dalen hun kansen op werkloosheid.

VAN ONDERSCHOLING NAAR OVERSCHOLING

De huidige overschotten op de arbeidsmarkt voor hogeschoolen moeten gesitueerd worden tegen de achtergrond van een groeiende toestroom van gediplomeerden, die niet meer afgestemd is op de structurele vraag van de arbeidsmarkt.

Eén jonge volwassene op vijf in Vlaanderen bereikt thans de top van de scholingspiramide. Onder de jonge volwassenen zijn er thans ongeveer 6 % universitair-gediplomeerden en gemiddeld 14 % gediplomeerden uit het hoger onderwijs buiten de universiteit. In Frankrijk bedraagt de verhouding hogergediplomeerden onder de jongeren zelfs reeds 25,5 %. Hiertegenover staat een vraag naar hooggeschoolde kaders die, *volgens de thans geldende normen*, kan geraamd worden op hooguit 10 % van de actieve bevolking. Vertaald in economische

3. Het betreft de rechten, de geneeskunde, de tandheelkunde, de diergeneeskunde en de farmacie.

4. A. BONTE: „Universitaire studies in een economisch recessieklimaat: zin of onzin?“ in „Persoon en Gemeenschap“, 33/8, 1981, p. 337-352.

termen staat men bijgevolg onbetwistbaar tegenover een overproduktie van hoger-onderwijsdiploma's.

Het aanzwellen van de stroom universiteitsgediplomeerden moet niet noodzakelijk leiden tot de vorming van een diploma-proletariaat. Overschotten op de arbeidsmarkt hebben zich immers in het verleden toch ook reeds afgetekend voor bepaalde studierichtingen, maar de maatschappij heeft zich steeds kunnen aanpassen aan dergelijke situaties. Men kan verwachten dat, bij een tijdelijke verzadiging van de traditionele afzetgebieden, deze aanpassing volgende vormen zal aannemen⁵:

1. een afvloeiing van de traditionele naar nieuwe afzetgebieden;
2. een optrekken van de diplomavereisten;
3. een erosie van de marktwaarde van het diploma voor groeiende aantallen gediplomeerden.

Enkele toelichtingen bij deze tendensen:

1. De afvloeiing van de traditionele naar nieuwe afzetgebieden

Door de verzadiging van de traditionele afzetgebieden gaat een toenemend aantal hooggeschoolden nieuwe horizons verkennen en vloeit af naar beroepen waarop de genoten opleiding geen directe voorbereiding vormt. Ze oefenen een beroep uit waarvan de techniciteit marginaal is t.o.v. hun opleiding. Van werkgeverszijde is men in deze gediplomeerden geïnteresseerd, niet voor hun specifieke deskundigheid, maar omwille van hun vormingsniveau, dat een geschikte vertrekbasis biedt voor de verdere beroepsbekwaming.

Een toenemende ont koppeling tussen opleiding en beroep is mogelijk omdat de economische vraag naar hooggeschoolden zich in feite richt naar twee onderscheiden types van hooggekwalificeerden: „specialisten“ en „generalisten“. In het geval van „specialisten“ is de vakdeskundigheid een essentiële vereiste voor de uitoefening van het beroep. Dit geldt voor b.v. de chemicus in de research, de tandarts en de kinesitherapeut. „Generalisten“ daarentegen, worden niet gezocht omwille van hun vakdeskundigheid, maar eerder om hun vormingsniveau. De deskundigheid wordt in hun geval hoofdzakelijk verworven door beroepservaring en zelfstudie. In deze groep komt verwisselbaarheid van opleiding frequent voor: men oefent het beroep niet uit waarvoor men gestudeerd heeft. De verwisselbaarheid van een aantal basisopleidingen in sectoren waar de kwalificatie overwegend op persoonlijkheidseigenschappen, zelfstudie en beroepservaring steunt is geen nieuw gegeven. Deze verwisselbaarheid komt o.m. reeds duidelijk tot uiting voor juristen, economen, ingenieurs en landbouwkundigen. De professionele scholing begint immer meer en meer op de drempel van het beroepsleven, terwijl de rol van het hoger onderwijs in feite beperkt blijft tot het doorgeven van een vorming. De valorisatiemogelijkheden van deze vorming buiten het eigen vakgebied waarborgen een niet te onderschatten mobiliteit in het beroepsleven.

2. Het optrekken van de diplomavereisten

Een belangrijk overwicht van het aanbod op de vraag naar hogergeschoolden en de grotere techniciteit van de functies

5. A. BONTE: „Studeren aan de universiteit... en dan?“ Orion, Brugge, 1977, p. 15-18.

leiden tot „educational upgrading”. Hiermede wordt bedoeld dat voor een groeiend aantal middenkaderfuncties de diploma-vereisten opgetrokken worden. Door deze verschuiving worden lagergediplomeerden geleidelijk verdrongen uit hun traditionele werkterreinen door personen met een hoger opleidingsniveau. Dit komt voor bij de aanwerving van een groeiend aantal academici voor tal van functies in de tertiaire sector, die formeel geen universitair diploma vereisen. Tal van beroepen krijgen zodoende echter geleidelijk het cachet van academische beroepen. Dit is b.v. reeds het geval bij de aanwerving van academici voor een aantal middenkaderfuncties in het bank-en verzekeringswezen, voor technisch-commerciële functies, voor secretariaatsfuncties van een zeker niveau, die vroeger niet tot het traditioneel afzetgebied van academici behoorden.

Het overwicht van het aanbod op de vraag naar hooggeschoolden leidt tot een soort verdringingsproces. Hierdoor ondervinden de gediplomeerden uit de korte opleidingen in het hoger onderwijs, in opzicht werkniveau en honorering, in groeiende mate de concurrentie van universitair-gediplomeerden. De gediplomeerden van het hoger onderwijs buiten de universiteit oefenen dan op hun beurt weer druk uit op de arbeidsmarktpositie van de gediplomeerden op het niveau van het secundair onderwijs. Dit proces zet zich voort op de lagere opleidingsniveaus. Door dit mechanisme wordt de werkloosheid in zekere mate afgewenteld van de hogere naar de lagere opleidingsni-

veaus. Het verklaart waarom in de stroom van jonge werklozen de hogergediplomeerden verhoudingsgewijze duidelijk ondervertegenwoordigd zijn.

Dit verdringingsproces wordt in de hand gewerkt, eensdeels onder druk van het overaanbod van hogergediplomeerden op de arbeidsmarkt; anderdeels, onder invloed van de democratisering van de toegang tot het hoger onderwijs. Deze verwekte een voelbare daling van het gemiddeld gehalte van de abiturienten die na secundair onderwijs onmiddellijk naar het beroepsleven overstappen. Alvast in het bedrijfsleven is het vertrouwen in de selectiviteit van het hoger onderwijs een invitatie om voor middenkaderfuncties — waar voorheen gediplomeerden op het niveau secundair onderwijs tewerkgesteld werden — de voorkeur te geven aan hogergediplomeerden. Concreet gezien, betekent dit dat jongeren er alle baat bij hebben om met hun studiekeuze zo hoog mogelijk te mikken.

Hier dient er tevens op gewezen dat het personeelsbeleid in een aantal ondernemingen voorziet dat hooggeschoolden in de eerste fase van hun loopbaan tewerkgesteld worden in functies die onder hun kwalificatieniveau liggen. Na het opdoen van beroepservaring volgt dan in regel promotie naar een functie die overeenstemt met het niveau van hun opleiding.

(vervolgt)

PERSONALIA

OVERLIJDEN

- **Kamiel ROLLIER**, dr. med. vet., echtgenoot van Mw. Elisabeth Verlee, geboren te Stekene op 6.1.1913 en overleden aldaar op 19.7.1982.

GEBORTE

- **FELICE**, dochtertje van Jean-Marie en Cécile Bergez-Van Poucke, geboren te Assebroek-Brugge op 14.6.1982.

HERMAN VAN VEEN met nieuwe voorstelling in de Arenberg te Antwerpen

Het Algemeen Nederlands Zangverbond vraagt ons bekend te maken dat Herman Van Veen weer met een nieuwe voorstelling zal optreden in de Arenbergschouwburg van 12 tot en met 30 oktober 1982, telkens te 20u15, behalve op zondag en maandag. Afgezien van een voorstelling in Beringen op zaterdag 16 oktober zal hij verder niet in ons land te zien zijn.

Als begeleiders staan naast en met hem op toneel Erik van der Wurff aan de toetsen, Nard Reijnders op sax, klarinet en accordeon en Cees van der Laarse op basgitaar en kontrabas.

Kaartverkoop vanaf 1 september dagelijks aan de kassa van 11 tot 16 uur. Telefoon 03-232 85 23

Erasmusprijs 1982

VOOR

EDW. SCHILLEBEECKX !

Omwille van zijn open wetenschappelijk theologisch werk werd op 17 september 1982 te Amsterdam aan Prof. Dr. Mag. Edward Schillebeeckx in het Koninklijk Paleis op de Dam **de Erasmusprijs 1982** overhandigd. De Erasmusprijs wordt jaarlijks toegekend aan hen die op substantiële wijze en in de breedste betekenis bijdragen tot de evolutie en de luister van de Europese Cultuur. Het Nederlands Koninklijk Huis en een select gezelschap van Nederlandse vooraanstaanden en hoogwaardigheidsbekleders vonden het een eer om op deze uitreiking aanwezig te kunnen zijn. Geen enkele Vlaamse Bisschop vond het nodig of mogelijk dit eerbetoon bij te wonen... Geen enkele Vlaamse deel-minister vond het gewenst door zijn aanwezigheid op deze huldiging de Kultuurautonomie en het Vlaams imago in het buitenland kracht bij te zetten... De Vlaamse pers en media waren uiterst karig met berichtgeving en commentaar... Toevallige convergentie of absoluut gebrek aan niveau en traditie ?

Het Verbond van Vlaamse Academici is verheugd en fier dat een Vlaming op zo'n eminente wijze heeft kunnen bijdragen tot de voortgang in het theologisch denken en dus ook tot het bepalen van de koers van de Europese Kultuurgeschiedenis, en wenst Magister E. Schillebeeckx van harte en oprecht geluk bij het verwerven van de Erasmusprijs 1982 !

AFDELING BRUGGE - OOSTKUST - HOUTLAND

Gentpoortstraat 5, 8000 Brugge
Tel 050-33 19 82 — Bank 550-3227200-03

HET DAGELIJKS BESTUUR: adv. R. Devriendt, lic. gesch. H. Aneca, dr. med. D. Cleppe, dr. med. J. Lampaert, dr. med. G. Pattyn, apoth. R. Vanhaverbeke, apoth. H. Vandecnocke

OUD-VOORZITTERS: dr. jur. D. Glas, ir. arch. V. Desmet, lic. Germ. F. Mollet

HET ADVIESCOMITEE: dr. vet. D. Boddez, dr. ir. R. Carpentier, dr. jur. J. Cromheecke, ir. arch. J. De Graeve, lic. Germ. L. Decorte, lic. bio Y. De Haene, adv. G. Depauw, apoth. Tr. Janssens-Deceuninck, lic. H.F.W. M. Dewulf-Desoete, dr. med. J. Pintelon, lic. Germ. J. Huygens-Renders, lic. sch. G. Steel, lic. klass. L. Desmet-Vanden Abeele, lic. Rom. B. Verbeke, dr. kunstgesch. V. Vermeersch, tandarts J. Vogels, mw. R. Wardener-Dierick

JAARPROGRAMMA 1982-1983

- **Zondag 19 september om 11 uur**

Wij willen het nieuwe werkjaar aanvangen met een MID-DAGCONCERT in de bovenzaal van „t Leerhuys", Groeninge 33 te Brugge: het kwartet der Jacobijnen, met werken van Vivaldi, Corelli en G.F. Telemann. Nadien volgt een kleine receptie in de benedenzaal van hetzelfde complex. Toegang alleen voor genodigden, alsmede voor de leden 1981 en 1982 en hun gezinsleden.

- **Vrijdag 15 oktober**

Prof. J.P. Abraham: „Het Belgisch financieel landschap"

- **Zaterdag 23 oktober**

Algemene ledenvergadering van het V.V.A., deze keer te Brugge. Middagprogramma, banket en avondfeest.

- **Zondag 7 november**

Herfstwandeling in de bossen van Zedelgem

- **Vrijdag 19 november**

Minister J.L. Dehaene: „Opties en prioriteiten op het stuk van de sociale zekerheid"

- **Vrijdag 17 december**

Willem Elsschot-avond

- **Vrijdag 7 januari**

Nieuwjaars- en Driekoningenfeest

- **Vrijdag 18 februari**

Dr. Chris Vandenbroucke: „De sociale geschiedenis van het Vlaamse Volk. Een andere visie"

- **Vrijdag 18 maart**

De heer Chriet Titulaer (gevraagd): „Technologie, reden om bevreesd te zijn voor de toekomst?"

- **Vrijdag 15 april**

Avantgarde muziek. Muziek en Computer

- **Zaterdag 14 en zondag 15 mei**

Onze jaarlijkse tweedaagse

Vergeet ook niet de eerste donderdag in „Vlissinghe", Blekerstraat, Brugge telkens vanaf 20.30 uur. Soms is vooraf iets voorzien.

Voor elke activiteit wordt vooraf nog een gedetailleerde uitnodiging toegestuurd, uitgezonderd voor de informele eerste donderdagavonden.

AFDELING OOSTENDE - VEURNE - DIKSMUIDE

Euphr. Beernaertstraat 54, bus 6, 8400 Oostende
Tel: 059-70 76 69 — Bank 695-4063720-54

Bestuur:

lic. wisk. Gerard Maurice	Tel 059/70 80 95
dr. med. Luc D'Hoore	70 76 69
lic. econ. Hans Denorme	80 29 52
lic. econ. Achiel Venmans	70 57 28
dr. med. vet. Erik Schaltin	50 36 82

JAARPROGRAMMA 1982-1983

- **Vrijdag 3 september te 20.30 uur**

Bezoek aan het Museum voor Religieuze Kunst, St.-Sebastianstraat 41 te Oostende onder leiding van dhr. J. Ghekiere, conservator: Georges Rouault „Miserere". Samenkomst in het museum.

- **Zaterdag 18 september te 13.30 uur**

Wandeling door duin en bos van De Haan tot Wenduine. Samenkomst: tramstation Oostende

- **Zaterdag 23 oktober**

Algemene Ledenvergadering te Brugge. U ontvangt daartoe rechtstreekse mededeling van het hoofdbestuur. Leden V.V.A.-Oostende groeperen zich bij de aankomst te Brugge.

- **Vrijdag 19 november te 20.30 uur**

Voordracht door dhr. Marynissen, doctor in de kunstgeschiedenis „Vervalsing van oude en moderne kunst". Thermae Palace, Koningin Astridlaan 7 te Oostende.

- **Vrijdag 3 december te 20.30 uur**

Voordracht door prof. H. Poppe, weer- en klimaatkundige „Weersvoorspellingen per computer: nieuwe hoop of dwaas gefoeter". Thermae Palace - Oostende

- **Zondag 9 januari vanaf 11 uur**

NIEUWJAARSRECEPTIE In Thermae Palace

- **Vrijdag 4 februari te 20.30 uur**

Prof. J. Claes, hoogleraar psychologie UFSIA spreekt over „Creativiteit". Thermae Palace - Oostende

- **Vrijdag 18 maart te 20.30 uur**

Voordracht met dia's over „Egypte" door dr. J. Valcke. Thermae Palace - Oostende

- **Zondag 24 april**

Eëndag-uitstap per autocar naar Frans-Vlaanderen

- **Zaterdag 7 mei**

Bezoek aan de havenwerken te Zeebrugge onder leiding van ons medelid ir. P. De Wolf.

Voor elke afzonderlijke activiteit ontvangt U telkens nog een meer gedetailleerde uitnodiging, doch wil alvast de opgegeven data vrijhouden voor uw V.V.A.

AFDELING ROESELARE - IZEGEM - TIELT

Dagelijks Bestuur

VOORZITTER: lic. gesch. Françoise Strobbe-Staessens

PRO-VOORZITTERS: dr. jur. Gaby D'Hooghe
h. ir. Pol Vereenoooghe
dr. med. Marc Donck

PENNINGMEESTER: ir. Pierre Pauwels

SECRETARIS: lic. h. & fin. wet. Karel Ryckewaert

COÖRDINATOR: lic. rechten Michaël Strobbe
dr. med. Filip Nuytens

JAARPROGRAMMA 1982-1983

- **Zaterdag 18 september**
Zonnige gezinswandeling rondom Wingene op het Wildenburgpad. Achteraf is een streekgebonden koffietafel voorzien.
- **Vrijdag 1 oktober**
Officiële openingsavond met receptie. Prof. Vanderkerken s.j. spreekt ons over „Kunst van de lektuur”.
- **Vrijdag 19 november**
Dr. J. Deloof van de werkgroep „Medici tegen atoomwapens” met als titel „Er zullen bij ons geen overlevenden zijn”.
- **Vrijdag 17 december**
Jaarlijkse kaas- en wijnavond. Willem Denijs vergast ons op Westvlaamse humor
- **Vrijdag 14 januari**
worden Nieuwjaarswensen uitgewisseld op onze traditionele receptie in de gastvrije Bank van Roeselare
- **Zaterdag 5 februari**
Het Bulgaars Haydn kwartet in zaal Pax
- **Vrijdag 25 februari**
Dhr. Michiel De Bruyne: „Van metselaar tot vrijmetselaar”, een historische benadering
- **Vrijdag 18 maart**
Dhr. Jan Hinnekens, voorzitter van de Boerenbond spreekt ons over „De betekenis van de landbouw voor Europa”. Dit is onze laatste causerie.
- **Vrijdag 22 april of zaterdag 23 april**
Lentefeest
- **Zaterdag 28 mei**
Geleid bezoek aan het oude Rijsel, een tweede wandeling om het V.V.A.-jaar af te ronden.

AFDELING KORTRIJK

St. Martens-Latemlaan 18, 8500 Kortrijk
Tel 056-21 18 77 — Bank 551-2563400-50
466-5522411-18
738-4281209-39

DAGELIJKS BESTUUR: lic. klas. fil. Mia Baeckelandt, kand. klas. fil. Josiane Croene, lic. h.f.w. Paul Demeester, lic. recht. Rik Honoré, dr. med. André Van Lerberghe

BESTUURSLEDEN: ap. Jef Coornaert, dr. med. André Dequa, tandarts Jaak Stichelbaut, dr. jur. Michiel Vandekerckhove, ir. Ignace Vanneste, dr. jur. Henri Vergote, lic. econ. Bob Vlieghe

JAARPROGRAMMA 1982-1983

- **Dinsdag 21 september**
ir. Raf Debie, algemeen directeur Quality Management, Bekaert Zwevegem: „De Japanse industriële uitdaging”.
 - **Woensdag 13 oktober**
Europalia (Brussel) - Geleid bezoek aan de tentoonstelling: „Hellas' goden en mensen”
 - **Zaterdag 23 oktober**
Gouwfeest West-Vlaanderen: algemene ledenvergadering met bezoek aan het onbekende Brugge -Avondfeest.
 - **November**
Prof. P. Thomas, K.U.L. „Strekkingen in de nederlandse poëzie na '45”.
 - **December**
Dhr. Guy Verhofstadt, voorzitter P.V.V. „Sociale hervormingen en negatieve inkomstenbelasting”.
 - **Januari-februari**
Wandeling in de sneeuw
 - **Januari**
Prof. dr. H. Van Den Berghe K.U.L. „Menselijke erfelijkheid: nieuw perspectieven, mogelijkheden en problemen”.
 - **Februari**
Filmverslag van de zomeractiviteiten academiejaar 1981-1982
 - **Maart**
Prof. P. Van Rompuy K.U.L. „België op de tweesprong naar federalisme of separatisme”
 - **April-mei**
Wandeling door oud en nieuw Rijsel onder leiding van Beatrijs De Walsche, dra. hist.
 - **Juni**
Boottocht op de Leie in de streek van Deurle, met cultuur-historische begeleiding
 - **Juli**
Taptoe academiejaar 1982-1983 met fietszoektocht en barbecue
- Voor iedere activiteit ontvangen de leden een afzonderlijke uitnodiging. De leden ontvangen eveneens een uitnodiging voor de avonden ingericht door de universiteit Leuven, afdeling Kortrijk.

AFDELING ANTWERPEN

Sekretaris: dr. Germ. fil. Yvette Stoops, Kristus-Koninglaan, 56, 2510 Mortsel - Tel 03-449 85 33 —
Bank 414-3106661-78

Bestuur

VOORZITTER: apr. E. Hoet

ONDERVOORZITTERS: lic. hist. Kristin Brinckman-Hilderson,
dr. med. Yvonne Lammens

PENNINGMEESTER: ir. Eric Brinckman

oud-voorzitters: prof. em. Walter Opsomer, lic, Joris Denis, dr. jur. Valeer Portier, dr. jur. Jan Debeuckelaere, dr. med. Piet Carpentier, dr. med. Herman Vansteenlandt, ir. Rudolf De Rijcker

Ereleden: dr. ped. Jozef Peeters, tandarts Stan Peeters

Bestuursleden met bijzondere opdracht: Chris d'Huyvetter-Swinnen (bijzondere organisatie public relations), tandarts Germain Van Laethem (ledenwerving)

Overige bestuursleden: apr. Magda Beek-Sano, dr. sc. Fernand Broeckx, ir. Em. De Hert, apr. Vera Delaruelle-Van Winckel, dr. med. Roger Desnijder, dr. med. André d'Hollander, tandarts Brigitte Lenaerts

JAARPROGRAMMA 1982-1983: eerste reeks ontmoetingen

- **Dinsdag 12 oktober - 846e ontmoeting**
Openingsvergadering in de Kredietbank, Eiermarkt 20, Antwerpen. De academische openingsrede wordt gehouden door Dhr. Marc Santens, voorzitter van het V.E.V.: „Het imago van Vlaanderen in het buitenland”. Welkomstwoord en inleiding: apr. E. Hoet. Na afloop wordt een receptie aangeboden door de Kredietbank.
- **Dinsdag 19 oktober - 847^e ontmoeting**
Spreker: Dhr. Lode Claes, oud-senator
Titel: Verslagen en geslaagden — de weerslag van de repressie doorheen een economische expansie en modernisering
Inleiding: dr. jur. J. Debeuckelaere, oud-voorzitter
- **Dinsdag 26 oktober - 848^e ontmoeting**
Spreker: Dhr. Jan Marchau, auteur en studiefprefect te Asse
Titel: Abraham Hans, een schrijver in dienst van de gemeenschap
Inleiding: apr. E. Hoet, voorzitter
- **Zaterdag 6 november - 849^e ontmoeting**
Uitstap naar het fort van Fermont (Magenotlijn). Onderweg bezoeken we de abdij van Orval, de kerk van Avioth, het versterkte stadje Montmedy en enkele meer wereldse „kapellekens”. Avondmaal te Bastogne. Reisleiding: Dhr. J. De Hasque, organisatie Mw. Chris D'Huyvetter-Swinnen
- **Dinsdag 9 november - 850^e ontmoeting**
Spreker: dr. med. Kamiel Vandenberghe, consulent ultrasonografie van de afdeling gynecologie-verloskunde, Academisch ziekenhuis K.U.L.
Titel: De betekenis van de echografie in de geneeskunde
Inleiding: dr. med. P.J. Carpentier, oud-voorzitter
- **Dinsdag 16 november - 851^e ontmoeting**
Spreker: Dhr. Fr. Baert, volksvertegenwoordiger
Titel: De Vlaamse Beweging, gisteren, vandaag en morgen
Inleiding: dr. med. H. Vansteenlandt, oud-voorzitter
- **Donderdag 25 november - 852^e ontmoeting**
Toneelvoorstelling „Man is Man” van Bertold Brecht in het Meirtheater, Meir 75 om 20.30 uur. Inlichtingen Mw. Y. Lammens — Tel 03-231 36 85 of 353 74 43

Onze vergaderingen hebben, tenzij anders aangeduid, altijd plaats op een dinsdag in het Rubenshof, Groenplein, Antwerpen. Ze beginnen academisch om 20.30 uur.

AFDELING JONG-V.V.A. ANTWERPEN

JAARPROGRAMMA 1982-1983

- **Dinsdag 12 oktober**
Gemeenschappelijke openingsvergadering met V.V.A.-Antwerpen

- **Maandag 25 oktober**
Spreker: prof. Vermeulen K.U.L.
Titel: De Islam
- **Maandag 15 november**
Spreker: Dhr. Lode Willems, adj.-secretaris generaal van de Benelux-Unie
Titel: De Benelux, nu meer dan ooit
- **Maandag 13 december**
Spreker: Dhr. Jan Huygebaert, schepen
Titel: De haven van Antwerpen

De gewone vergaderingen hebben plaats in het Cultureel Centrum van Berchem, Driekoningenstraat 126, 2600 Berchem.

AFDELING MECHELEN

Lotuslaan 22, 2970 Boortmeerbeek
Tel 015-61 42 90 — Bank 880-2143171-03

Bestuur:

B. Baccaert, C. Geets, M. Hellebaut, S. Huyghebaert, A. Maex-Lamberts, P. Jongbloet, J. Ollivier, A. Schotsmans, T. Van Autenboer (voorzitter)

Lokaal (adresverandering te noteren)

Stadsfeestzaal, Botermarkt, Mechelen. Begin 20.30 uur.

JAARPROGRAMMA 1982-1983

- **Maandag 18 oktober**
„Wetenschappelijke uitleg van dromen”.
Prof. dr. M. Serbruyns
- **Dinsdag 16 november**
„Onze havens hydrologisch bekeken, evolutie en toekomst”.
Prof. dr. F. Gullentops
- **Zaterdag 11 december**
14 uur: Kunstwerken: ouderdom, authenticiteit, restauratie, in het stadsmuseum te Leuven.
19 uur: Wijnen leren proeven en waarderen. Klein begijnhof te Leuven o.l.v. Dhr. Vinck.
- **Maandag 24 januari**
„Chips en maatschappij”.
Prof. dr. Peperstraete
- **Maandag 21 februari**
„Oosterse wijsheid voor de westerse mens”.
Prof. dr. U. Libbrecht
- **Maandag 14 maart**
Filmklassieker: „Spellbound” van Hitchcock
- **Donderdag 21 april**
Klassiek gitaarrecital - Wim Brioen in samenwerking met de Vrienden van het Conservatorium.
- **Zaterdag 23 april**
Gezinszoektocht
- **Zondag 8 mei**
Mijnbezoek te Winterslag en museumbezoek te Bokrijk.

Dit is het eerste programma waaraan Frits Baccaert, oud-voorzitter, overleden in 1981 niet heeft meegewerkt. Het wordt hem in dankbare herinnering opgedragen.